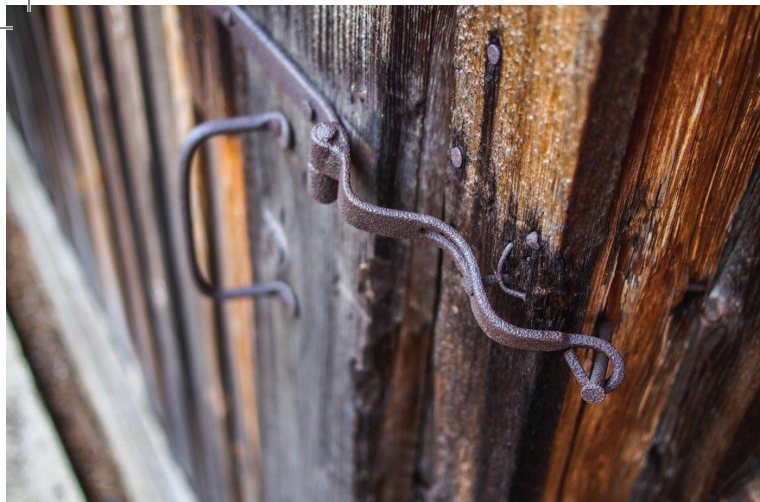
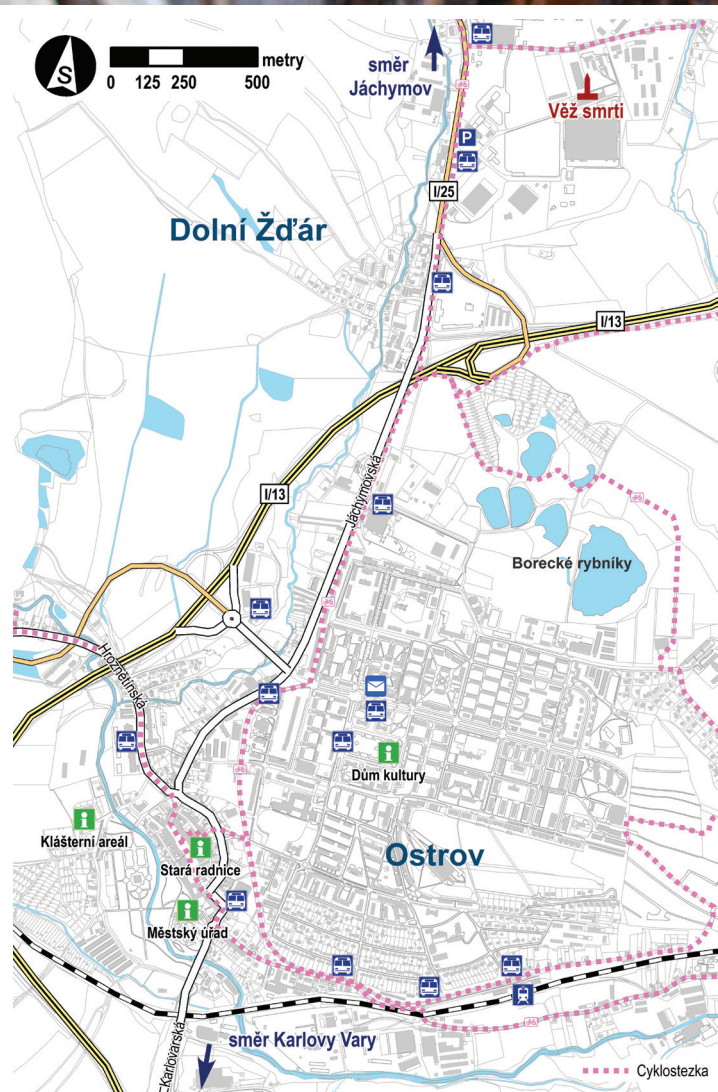

Rudá věž smrti

Národní kulturní památka

Vydavatel:
Vydala MAS Krušné hory, o.p.s. jako součást projektu
„Rudá věž smrti“, který je spolufinancován
z rozpočtu Karlovarského kraje.
2018
<http://www.mas-krusnehory.cz/>

Text: Mgr. Jakub Jelen, Ing. Lubomír Modrovič
Foto: Ing. Vít Skotnica, Mgr. Jakub Jelen, Ing. Lubomír Modrovič
Grafika: Eliška Failová | **Překlad:** Ing. Rudolf Hřebeňář
Tisk: ANIKO TISK Praha | **Náklad:** 2000 ks

Rudá věž smrti - Národní kulturní památka

Areál, jemuž dominuje sedmipatrová věž z červených cihel, nazývaná také Rudá věž smrti, sloužil v letech 1951 až 1956 jako ústřední úpravná a třídírna uranové rudy vytěžené nejen na Jáchymovsku, ale i v dalších uranových revírech tehdejšího Československa. Ta poté byla dodávána do Sovětského svazu. Do současné doby se dochovaly pouze objekty expedičního skladu a třídírny, avšak v jejich těsné blízkosti stával Nápravně pracovní tábor „L“, zvaný likvidační, kde bylo umístěno až 300 převážně politických vězňů, takzvaných „muklů“ (mužů určených k likvidaci). Ti při úpravě rudy pracovali v nelidských podmínkách, bez jakýchkoliv ochranných pomůcek. Přicházeli do neustálého kontaktu s radioaktivním materiálem, vdechovali radioaktivní prach, který vítr roznášel i do přilehlého tábora. Průměrná délka jejich pobytu zde byla rok a půl, v ojedinělých případech byli vězněni i tři roky. Drtivá většina vězňů zemřela na rakovinu plic a nemoc z ozáření ještě před propuštěním, nebo brzy po něm.

Rudá věž smrti se stala symbolem utrpení politických vězňů padesátých let 20. století. V roce 2008 byla vyhlášena Národní kulturní památkou a v roce 2017 byla nominována k zápisu na Seznam světového dědictví UNESCO.

Věž smrti není v současné době přístupná veřejnosti v pravidelném režimu, je však možné ji navštívit při příležitosti pietních či kulturních akcí, jako je např. Jáchymovské peklo nebo Dny evropského dědictví. Vlastníkem areálu je Konfederace politických vězňů České republiky, která po předchozí domluvě umožňuje prohlídky.

Roter Turm des Todes - Nationales Kulturdenkmal

Das Gelände, aus dem ein siebenstöckiger Turm aus roten Ziegeln, auch Roter Turm des Todes genannt, herausragt, diente in den Jahren 1951 bis 1956 als zentrale Aufbereitungs- und Sortieranlage der nicht nur in Joachimsthal, sondern auch in anderen Uranrevieren abgebauten Uranerze der damaligen Tschechoslowakei. Diese wurden hinterher in die Sowjetunion geliefert. Bis dato wurden lediglich die Objekte des Expeditionslagers und der Sortieranlage erhalten, aber in der nächsten Nähe der Aufbereitungsanlage stand das Zwangsarbeitslager „L“, genannt Liquidationslager, wo bis zu 300 politische Häftlinge, die „Mukl“ (tsch. Abkürzung – ein zur Liquidation bestimmter Mann) genannt wurden, untergebracht waren. Sie arbeiteten bei der Aufbereitung vom Uranerz unter unmenschlichen Bedingungen, ohne jegliche Schutzmittel. Sie kamen ständig in Kontakt mit dem radioaktiven Material, atmeten den radioaktiven Staub ein, der durch den Wind auch ins anliegende Lager geblasen waren. Die durchschnittliche Dauer ihres Aufenthaltes war anderthalb Jahre, in Einzelfällen wurden sie auch drei Jahre lang verhaftet. Die meisten Häftlinge starben an Lungenkrebs und Strahlenkrankheit noch

vor der Entlassung, oder kurz danach.

Der Rote Turm des Todes wurde zum Symbol des Leidens der politischen Häftlinge der fünfziger Jahre des 20. Jahrhunderts. Im Jahr 2008 wurde er zum nationalen Kulturdenkmal erklärt und im Jahr 2017 für die Eintragung in die UNESCO-Weltkulturerbeliste nominiert.

Der Rote Turm des Todes ist zurzeit für die Öffentlichkeit nicht regelmäßig zugänglich. Es ist aber möglich, ihn aus Pietätsgründen oder anlässlich kultureller Veranstaltungen, wie z. B. „Höhle von Joachimsthal“ oder der Europäischen Tage des Kulturerbes, zu besuchen. Der Eigentümer des Geländes ist die Konföderation der politischen Häftlinge der Tschechischen Republik, die nach vorheriger Absprache Besichtigungen ermöglicht.

Plánek areálu z roku 1954 / Geländeskizze, 1954

